

			
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ			
Факультет		Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра	Живопис	Рік навчання	3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	5
ЖИВОПИС Семестр 6, курс 3 лютий-травень 2022			
Викладач	Чурсіна Віра Іванівна, професор		
Е-mail	alex22arh@gmail.com		
Заняття	За розкладом (ауд. 415, 3 корпус)		
Консультації	четверг (ауд. 415, 3 корпус)		
Адреса	поверх 2, корпус 1, вул. Мистецтв 8		
Телефон	(057) 706-02-81 (кафедра)		

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (переддипломна практика);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Академічний живопис» є певний обсяг знань з композиції, рисунку, живопису, прийомів роботи з натури, вміння пошуку та вивчення аналогів. Обов'язковим є достатній рівень навичок роботи з фарбами у техніці акварелі, гуаші та роботи графічними матеріалами (олівець).

Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу та підготовки у практичній роботі.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Показ робіт із методичного фонду. Демонстрація матеріалу за допомогою лабораторних приладів. Ознайомлення студентів з електронними версіями матеріалу з дисципліни

«Академічний живопис» та застосування додаткової літератури з дисципліни та методичних рекомендацій:

МЕТОДИЧНІ ПОСИЛАННЯ

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

- Анорічева-Єрьомка А.І. Академічний живопис. Навч. посіб. Харків, Колорит, 2009, 210 с. – іл.
- Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм; сокр. пер. с англ. В.Н. Самохина; общ. ред. и вступ. ст. В.П. Шестакова – М.: Прогресс, 1974. – 392 с.
- Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. – М.: Искусство, 1986. – 158с.: ил.
- Капланова С.Г. От замысла и натуры к законченному произведению: В. Суриков, М. Врубель, К. Петров-Водкин. М.: Изобразительное искусство, 1981.
- Мельничук І.Ю. Методика викладання живопису та композиції під час літньої практики / І.Ю. Мельничук. К.: ЕММА, 2013. – 103 с. – іл.
- Писанко М. Рух, простір і час в образотворчому мистецтві. – К.: Вища школа, 1995.
- Супонин П.М. Методические указания к выполнению курсовых работ по акварели для студентов 1-4 курсов факультета «Промышленное искусство». Харьков, 1975, 38 с.
- Сучасне мистецтво. Науковий збірник. Випуск XIV, 2018, К.: ІПСМ НАМ України, 375 с. – іл.
- Чурсіна В.І. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Академічний живопис» для студентів 1-4 курсів спеціальності 022 «дизайн» (галузь знань 02 «культура і мистецтво»). Харків, ХДАДМ, 2014, – 22 с.
- Чурсіна В.І. Методичні рекомендації «Техніка гуашового живопису» для студентів 1-4 курсів факультету «Промисловий дизайн». Харків, ХДАДМ, 2004, – 15 с. – іл.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Виконання завдань з дисципліни «Живопис» студентами 3-го курсу спеціалізації «Дизайн» потребує наступні матеріали: папір 40x50, 40x60; пензлі, палітра, акварель, гуаш, акрил, олівці, гумка.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є знайомство зі складною пластичною формою – голова людини, жива натура, колірна характеристика голови.

Завдання полягає у

- виконання етюдів голови;
- вивчення характерних живописно-пластичних особливостей у зображенні голови людини;
- вивчення побудови форми голови, ліплення об'єму кольором; виявлення характерних особливостей;
- знаходження колірних і тональних відношень.

Компетентності, що забезпечує дисципліна: **СК8**-Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта; **СК9**-Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями). Очікувані **програмні результати**: **ПРН1**. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ЖИВОПИС»

Академічний живопис – одна з головних дисциплін професійної підготовки художника-дизайнера. Живописна підготовка бакалаврів є невід'ємною складовою навчального процесу,

що здійснюється в умовах аудиторії з натури, а також полягає у вивченні аналогів, літератури, методичного фонду кафедри. Організація цього процесу забезпечує фахову підготовку художника-дизайнера в умовах, наближених до реалій майбутньої професійної діяльності в галузі промислового дизайну, що сприяє успішній мистецькій діяльності.

Згідно з навчальним планом, що ухвалений методичною радою ХДАДМ, дисципліна вивчається протягом 3-го року навчання, 6-го семестра (6 кредитів ECTS, всього 180 годин, із них 90 – аудиторних, 90 самостійних).

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Копія голови людини з методичного фонду академії.

Тема 2. Голова людини з плечовим поясом (жіноча модель).

Змістовний модуль 2.

Тема 3. Голова людини на світлому тлі.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Метод повідомлення нових знань — практична робота в процесі виконання серії завдань. Основна форма вивчення курсу — практичні завдання.

Мета запропонованих завдань — є опанування та вміле використання на практиці основних закономірностей живописної побудови форми живої голови та набуття практичних навичок роботи з матеріалами. Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є:

- навчання на високому рівні труднощів;
- швидкий темп вивчення навчального матеріалу;
- усвідомлення матеріалу через проживання (активні форми навчання);
- систематична робота над особистісним розвитком студентів.

За термін навчання студенти повинні працювати з поставленою задачею керівником, але без прямих рекомендацій. Роль викладача є більш за все консультативною, тому що викладач виступає в ролі «замовника» той чи іншої роботи студентів.

Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача і стилем спілкування зі студентами.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів етапів процесу роботи виконаних завдань. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційного перегляду.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	А+	98–100	задовільно	64–74	D
			А	95–97		60–63	E
			А-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	В		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F	
	75–81	С					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії

та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрадження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студенти повинні обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності студент має право на дозвіл вийти з аудиторії. Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску занять, студент має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідними нотатками, а також практичною роботою. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені. Відсутність практичних завдань на поточних переглядах безпосередньо впливає на зниження підсумкової оцінки.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю визначено плагіат – тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів, студент не отримує бали за тему. Він зобов'язаний її переробити, в цьому випадку нараховується лише 50% від максимальної кількості балів за цю частину. Якщо факт академічної недоброчесності зафіксований на екзаменаційному перегляді — студент максимально отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі

Модуль 1						
1 тиждень	1.	практичні	Короткочасний етюд-пошук	2	Поточний перегляд	
1 тиждень		практичні	Графічне рішення	4	Поточний перегляд	
2-3 тиждень		практичні	Рішення колірно-тональних відношень	10	Поточний перегляд	
4 тиждень		практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	2	Поточний перегляд	
5 тиждень	2	практичні	Короткочасний етюд-пошук	2	Поточний перегляд	
			Графічне рішення натури	4	Поточний перегляд	
6-7 тиждень		практичні	Колірно-тональне рішення натури	14	Поточний перегляд	
12.11		практичні	Завершальний етап	2	Поточний перегляд	
Модуль 2						
8-10 тиждень	3.	практичні	Короткочасний етюд-пошук	2	Поточний перегляд	
9-11 тиждень		практичні	Графічне рішення натури	2	Поточний перегляд	
12-14 тиждень		практичні	Рішення колірно-тональне	18	Поточний перегляд	
15 тиждень		практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	4	Поточний перегляд	
Екзаменаційний перегляд						

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–10
2	Поточний контроль	0–30
	Модульний контроль	
3	Поточний контроль	0–60

	Екзаменаційний перегляд	
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обгрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у міжнародних або всеукраїнських конкурсах, виставках, фестивалях (отримав відзнаку).
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Практична подача акуратна, без помилок. Показав відмінні результати під час поточного контролю.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, продемонстрував якісний рівень знань та вмінь під час поточного контролю, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно виконав усі поставлені задачі, творчо підійшов до виконання практичних завдань, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки (відсутність творчого підходу тощо).
D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи тощо).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, не впорався з головними задачами дисципліни, практична робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи, значна кількість суттєвих помилок при виконанні завдання, пропуски занять без поважних причин тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента, та творчий підхід під час практичних занять (1-3), виставкова участь у фестивалях та конкурсах (5–8), а також участь у житті групи (1–3). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

основна

- Анорічева-Ерьомка А.І. Академічний живопис. Навч. посіб. Харків, Колорит, 2009.
- Анализ и интерпретация художественного произведения искусства. Учебное пособие для вузов / Ред. Н.А. Яковлева. М.: Высшая школа, 2005. – 551 с.
- Волков Н.Н. Композиция в живописи / Н.Н. Волков. – М.: Искусство, 1977, 231 с.
- Габричевский А.Г. Морфология искусства / А.Г. Габричевский; сост. и примеч. Ф.О. Стукалова-Погодина; общ. ред. А.М. Кантора. – М.: Аграф, 2002. – 864 с.

- Живопись. Учебные постановки. М. – Изд. Академии художеств. – 1980. – 51 с. – ил.
- Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. – М.: Искусство, 1986. – 158с.: ил.
- Евтых С.Ш. Наброски. Зарисовки. Эскизы: Учебное пособие / С.Ш. Евтых. – М., 2003. – 88 с.
- Маслов Н.Я. Пленэр: практика по изобразительному искусству. Учебное пособие / Н.Я. Маслов. – М.: Просвещение, 1984. – 119 с. – ил.
- Сучасне мистецтво. Науковий збірник. Випуск XIV. – К.: ІПСМ НАМ України, 2018. – 375 с. – іл.

допоміжна

- Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм; сокр. пер. с англ. В.Н. Самохина; общ. ред. и вступ. ст. В.П. Шестакова – М.: Прогресс, 1974. – 392 с.
- Алпатов М.В. Истолкование живописных произведений // Творчество, 1980, №10. – С. 15-21.
- Батракова С.П. От Сезанна к Пикассо. Художник XX века и язык живописи / С.П. Батракова. – М.: Наука, 1996. – 176 с.
- Волкотруб І.Т. Основи комбінаторики / І.Т. Волкотруб. – К., 1986.
- Виппер Б.Р. Проблема времени в изобразительном искусстве // Б.Р. Виппер // 50 лет ГМИИ им. А.С. Пушкина: Сб. ст. / М.: Изд.-во Академии художеств, 1962. – С. 134–150.
- Визер В.В. Система цвета в живописи: Учеб. пособие / СП.: 2004. – 190 с. – ил.
- Даниэль С.М. Искусство видеть. О творческих способностях восприятия, о языке линий и красок и о воспитании зрителя / С.М. Даниэль. – М.: Искусство, 1990. – 221 с.
- Дерман Л.М. Соціокультурні комунікації у дизайні ХХ-ХХІ століть / Л.М. Дерман // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: щокварт. наукове видання. – К.: Міленіум – 2014. – №3. – С. 11.
- Жегин Л.Ф. Язык живописного произведения / Л.Ф. Жегин. – М.: Искусство. – 232 с.
- Зингер Л.С. Очерки теории и истории портрета / Л.С. Зингер. – М.: Изобразительное искусство, 1986. – 328 с.
- Кандинский В.В. О духовном в искусстве / В.В. Кандинский. – М., 1992.
- Лаврентьев А.Н. Лаборатория конструктивизма / А.Н. Лаврентьев. – М., 2000.
- Сучасне мистецтво. Науковий збірник. Випуск XIV. – К.: ІПСМ НАМ України, 2018. – 375 с. – іл.
- Фрилинг Г., Ауэр К. Человек – Цвет – Пространство. Пер. с нем. М., Стройиздат, 1973. – 141с.